

Eduskunnalle tiedottaminen / Neuvostoraportti / Ulkoasiainneuvosto Brysselissä 23.2.2026

Ulkoasiainneuvosto Brysselissä 23.2.2026

Ulkoasiainneuvoston 23.2.2026 kokouksen asialistan varsinaisina aiheina olivat Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja Lähi-idän tilanne. Ministerit kävivät myös epävirallisen keskustelun ulkomaisesta informaatiovaikuttamisesta ja -häirinnästä (FIMI) sekä epävirallisen lounaskeskustelun Board of Peace'n Gaza-erityisedustaja Nikolai Mladenovin kanssa.

Venäjän hyökkäyssotaan liittyen keskustelussa huomioitiin sodan neljäs vuosipäivä ja saatiin tilannekatsaus Ukrainan ulkoministeri Sybihalta. Tilanne rintamalla on vaikea, mutta Venäjän eteneminen on hidasta ja sille kallista. Ukrainan käymä puolustussota omasta valtiollisesta olemassaolosta on yhdistänyt niin Ukrainaa kuin Eurooppaa. Pakotepaineen lisääminen ja Ukrainan tukilaina korostuivat keskustelussa.

Lähi-idän tilanteen osalta keskusteltiin pääasiassa Gazan tilanteesta rauhanaloitteen toisen vaiheen käynnistymisen myötä, mutta myös ajankohtaisista tapahtumista Länsirantaan, Syyriaan ja Iraniin liittyen. Board of Peace'n toiminta Gazassa ja YK:n turvaneuvoston päätöslauselman 2803 toimeenpano nousivat keskiöön. Epävirallisessa keskustelussa ministerit saivat Board of Peace'n Gaza-erityisedustaja Mladenovilta katsauksen Gazan teknokraattikomitean (NCAG) toimintaan.

Epävirallisessa FIMI-aamiaiskeskustelussa keskusteltiin EU:n toimista ulkomaiseen informaatiovaikuttamiseen ja häirintään (FIMI) vastaamiseksi.

Ulkoasiainneuvosto järjestettiin 23.2.2026 Brysselissä. Suomea kokouksessa edusti poliittinen valtiosihteeri Pasi Rajala. Kokouksen asialistan varsinaisina aiheina olivat Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja Lähi-idän tilanne. Ministerit kävivät myös epävirallisen keskustelun ulkomaisesta informaatiovaikuttamisesta ja -häirinnästä (FIMI) sekä epävirallisen lounaskeskustelun Board of Peace'n Gaza-erityisedustaja Nikolai Mladenovin kanssa.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa

Keskustelu käytiin Venäjän hyökkäyssodan 4. vuosipäivän aattona. Ukrainan ulkoministeri Sybiha antoi keskustelun alussa katsauksen siihen, mitä Venäjän hyökkäyssota on Ukrainalle merkinnyt. Putin on onnistunut toimillaan ainoastaan lisäämään Euroopan yhtenäisyyttä ja tuomaan Ukrainan lähemmän Eurooppaa. Tilanne rintamalla on vaikea, joskaan Venäjä ei ole saavuttanut läpimurtoa ja sen tappiot

ovat merkittäviä. Venäjä ei edelleenkään ole tosissaan rauhanneuvotteluissa. Sybiha ilmaisi kiitollisuutensa Ukrainan EU:lta saamasta tuesta, kuten viimeisimmästä energiakriisiä helpottamaan EU:n antamasta 145 miljoonan euron hätäenergiatuesta sekä yli 1 000 generaattorista.

EU:n sisäisessä keskustelussa korkea edustaja Kallas alleviivasi kansainvälisten vaikuttamistoimien (outreach) tärkeyttä kannustaen ylläpitämään aktiivisuutta kestävän ja oikeudenmukaisen rauhan pitämisessä esillä. On tärkeää, että Ukrainaa tuetaan taistelukentän ohella myös narratiivien sodassa. Kallas totesi, että EU:n tulisi keskustella siitä, mitä Venäjältä vaaditaan, jotta Euroopan turvallisuus ja vakaus voidaan taata. Tämän lisäksi Kallas nosti esiin paineen lisäämisen Venäjää kohtaan sen sodan käyntikyvyn heikentämiseksi, ml. 20. pakotepaketti. EU:n varjolaivastokoordinaattori Stadejek antoi katsauksen EU:n työhön Venäjän varjolaivaston torjumiseksi alleviivaten jäsenmaiden välisen tiedonvaihdon ja takaajanko tärkeyttä. Komissaari Lahbib alleviivasi erityisesti Ukrainan energiasektorin hälyttävää tilannetta ja kävi läpi EU:n toimia Ukrainan tukemiseksi. Jäsenmaiden puheenvuoroissa ilmaistiin tuki Ukrainalle hyökkäyssodan vuosipäivän aattona. Unkarin ilmoitus vastustaa niin 20. pakotepaketin kuin Ukrainan 90 miljardin euron tukilainan hyväksymistä druzba-öljyputken toimimattomuuden vuoksi hallitsi jäsenmaiden keskustelua.

Suomen puheenvuorossa korostettiin Ukrainan tukemisen tärkeyttä, joka on sekä moraalinen velvollisuus että talouteen heijastuva turvallisuusintressi. On tehtävä töitä sodan lopettamiseksi. Pakotteet, ml. meripalvelukielto, ovat tärkeä työkalu yhteisten pidemmän aikavälin intressien edistämiseksi. Pakotteet voivat aiheuttaa taloudellista haittaa joillekin jäsenmaille lyhyellä tähtäimellä, mutta pidemmällä tähtäimellä Ukrainan sodan kestävä ratkaisu on koko Euroopan etu myös talouden kannalta. Ukrainan siviilien ja energiainfran pommittaminen osoittaa Putinin heikon sotamenestyksen rintamalla. Suomi kiitti EUHia kaikesta työstä varjolaivaston torjumiseksi.

Lähi-idän tilanne

Lähi-itää koskeva keskustelu jakautui kolmeen osaan: ministerien sisäinen keskustelu Lähi-idästä, UNDP:n johtaja Alexander de Croon briiffi ulkoasiainneuvostolle sekä epävirallinen lounaskeskustelu Board of Peacen Gaza-erityisedustaja Nikolai Mladenovin kanssa.

Ulkoasiainneuvoston sisäisessä keskustelussa fokusoiduttiin erityisesti viimeaikaiseen kehitykseen Länsirannalla ja Gazassa sekä Iranin ja Koillis-Syyrian tilanteisiin. Jäsenmaiden puheenvuoroissa nousi esiin erityisesti Board of Peace sekä paljon kritiikkiä saaneet Israelin toimet Länsirannalla. Iranin osalta peräänkuulutettiin tarvetta löytää diplomaattinen ratkaisu ja Syyrian osalta korostettiin maan koillisosan tilanteen rauhoittamisen tärkeyttä. Ulkoasiainneuvosto sai briiffin Gazan kokonaistilanteesta, etenkin vakavasta humanitaarisesta tilanteesta UNDP:n de Croolta.

Epävirallisessa keskustelussa Board of Peacen Gaza-erityisedustaja Mladenovin kanssa fokusoiduttiin Board of Peacen toimintaan ja Gazan rauhansuunnitelman toimeenpanoon YK:n turvaneuvoston päätöslauselman 2803 mukaisesti. Korkea edustaja Kallas totesi EU:n tuen rauhansuunnitelman toimeenpanolle päätöslauselman mukaisesti, ml. EU-operaatioiden kautta, ja korosti EU:n roolia Palestiinalaishallinnon suurimpana rahoittajana. Komissaari Šuica kertasi komission Palestiina-ohjelman keskeisiä toimia, kun taas komissaari Lahbib peräänkuulutti Gazan humanitaarisen tilanteen edellyttävän kaikkien rajanylityspaikkojen avaamista ja kaksikäyttötutotteiden viennin sallimista. Erityisedustaja Mladenov antoi katsauksen Board of Peacen ja Gazan teknokraattikomitean (NCAG) toimintaan korostaen, että teknokraattikomitea toimii turvaneuvoston päätöslauselman mukaisesti. Hän myös valotti rauhansuunnitelman toimeenpanon haasteita. EU-operaatioita Mladenov piti tervetulleina ja toivoi tiivistyvää yhteistyötä EU:n kanssa. Jäsenmaiden puheenvuoroissa korostuivat erityisesti humanitaarisen avun välttämättömyys, Palestiinalaishallinnon osallistaminen rauhansuunnitelman toimeenpanoon ja huolet Israelin toimien vaikutuksista Länsirannalla.

Epävirallinen keskustelu ulkomaisesta informaatiovaikuttamisesta (FIMI)

Korkea edustaja Kallas katsoi, että on tarvetta EU:n proaktiiviselle otteelle ulkomaisen informaatiovaikuttamisen ja häirinnän (FIMI) torjumisessa käyttäen EU:n koko työkalupakkia. Tämä sai tukea useilta

jäsenmailta. Jäsenmaiden puheenvuoroissa korostuivat jäsenvaltioiden näkemykset työn prioriteetti-alueista ja vahvemmissa vastetoimista. Erityisesti päällekkäisyyksien välttäminen, medialukutaidon kehittäminen ja tekoälyn hyödyntäminen FIMI:n vastaisessa työssä ja tunnistamisessa nousivat esiin. Useissa puheenvuoroissa alleviivattiin tarvetta kokonaisvaltaiseen, koko yhteiskuntaa osallistavaan lähestymiseen.

Suomen puheenvuorossa tuettiin vahvasti proaktiivista otetta sekä toimien nostamista uudelle tasolle alleviivaten aloitteellisuutta niin Euroopassa kuin maailmalla. FIMI:iin tulee ensi sijassa vastata faktoilla ja keskittyä positiiviseen viestiin opittua hyödyntäen ja yhdessä kumppanien kanssa.

Suomen edustajat

Poliittinen valtiosihteeri Pasi Rajala ja virkahenkilödelegaatio